

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47—82.
MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

Falimentul ofensivei italiene

Stockholm, 11 Decembrie. — Colonelul suedez Ackermann care a fost câteva zile pe frontul italian, întorcându-se la Stockholm a acordat un interviu în care a declarat precis că ofensiva italiană a dat faliment în toate punctele. Nicăieri n'au reușit italienii să obțină un rezultat militar important. Pozițiile austro-ungare a-

par ca niște cetăți și rezistă în ori-ce împrejurare. Puterea lor a crescut prin lucrările permanente cu cari sint desăvârșite. Zilnic devin tot mai reduse perspectivele italienilor de a sparge frontul austro-ungar.

Spiritul trupelor austro-ungare e admirabil.

DIN ROMÂNIA

Regina Maria și principesa Elisabetha, asistă la cursul d-lui profesor N. Iorga

Din București ni se scrie:

La cursul d-lui prof. N. Iorga despre Istoria Franței, curs ce se ține în Aula Fundațiunii Carol, au asistat la lecția despre »Merovingieni«, Regina Maria însoțită de principesa Elisabeta, salutate fiind la sosire, cu îndelungate ovațiuni și aplause. D. Iorga, a ținut următoarea alocuțiune, spre a sublinia importanța pășirii, pentru înfața pară din partea reginei a pragului Universității române:

Doamnă,

Venirea Majestății Voastre la un curs de Universitate, merit a da tineretului nu numai știință ci și o părintească îndrumare către înaltele și grelele datorii ale vieții publice, care cere știința trecutului, aprecierea sigură a prezentului și vederea viitorului într'o lumină de ideal, ni este la toți, profesorului ca și ascultătorilor săi o mare onoare.

Precum în anii trecuți, prezența unui principe din Casa domnitoare a României între tinerii cu ajutorul căroră va cărmui la ceasul Său, a dovedit din partea Dinastiei, pe care am ales-o, pentru a o respecta și iubi, ajutând-o devotat să îndeplinească tot ce așteptăm de la dinsa, înțelegerea binevoitoare pentru valoarea culturii naționale, cea mai mare forță a unui popor modern, pașul pe care Maj. Voastră îl face astăzi către Înalta școală, după ce, ieri, a admirat în vechile noastre lăcașuri comorile artei românești, e încă un îndemn pentru noi, încă un inel, de legătură între viața noastră sufletească și conducerea intereselor românești de Dinastie.

Se va munci la Universitate și de acum înainte cu același entuziasm curat pentru știință, cu același sentiment puternic că ea valorează ceva înainte de toate prin interpretarea ei morală, și de câte ori ne vom învrednici de vizite ca acestea, vom înțelege cu toții că această continuă muncă tăcută a fost înțeleasă nu numai ca o jertfă pentru țară, dar și ca un modest omagiu către Suveranul în care, din zilele bunului rege Carol,

Rusia face mereu pregătiri în Basarabia

București, 11 Decembrie. — În Basarabia de sud, rușii continuă să facă mari pregătiri. Circulația trenurilor și pe Dunărea în această regiune e suspendată. Trupele rusești concen-

trate la Ismail au plecat în mars forțat spre Reni, unde e staționată toată flotila dunăreană rusească.

25.000 de prizonieri austro-ungari eliberați de trupele noastre în Sîrbia

Dela cartierul de presă, 11 Decembrie. — Numărul prizonierilor eliberați de trupele noastre în Serbia trece de 25.000. Cu îngrijorare ne gândim acum la soarta nenorociților prizonieri austro-ungari internați în Muntenegru și Albania.

Sârbi s'au purtat față de prizonierii noștri în chip foarte nemilos, mai ales în ultimul timp când își vedeau catastrofa cu ochii. Ei au măcelărit în mase și fără cruțare mulți prizonieri de ai noștri.

Impăratul Wilhelm inspectează trupele de pe Strypa

BERLIN, 11 Decembrie. — Impăratul Wilhelm a fost la Lemberg, de unde a plecat să inspecteze trupele germane de a lungul râului Strypa.

Șeful statului major italian contra participării Italiei în expediția balcanică

Lugano, 11 Decembrie. — Din sursă sigură aflăm, că Cadorna a fost în ultimul timp patru zile la Roma, și s'a declarat contra proiectului

de a se trimite trupe italiene în Balcani. Se știe că situația de pe frontul italian e foarte gravă, spiritul trupelor italiene este foarte abătut.

Noui știri politice din România

București, 11 Dec. — Sub titlul »Naționalul« a apărut un nou ziar național liberal, aparținând grupării guvernamentale de sub conducerea fostului ministru de justiție Toma Stelian. Noul ziar este pus sub direcția d-lor Const. Banu deputat și Al. Rubin, fost timp de 25 de ani prim redactor la ziarul guvernului »L'Independance Roumaine.« »Naționalul« reprezintă mai mult politica d-lor Take Ionescu și Filipescu, într'o formă mai moderată, decât politica guvernului Brătianu. În articolul program semnat de d. Stelian citim:

»Naționalul« apare în vremuri turbure când credința se luptă cu interesul, când aspirațiunile naționale, cari au însuflețit atâtea generațiuni, încep a deveni pentru unii oameni politici o povară grea, — când lumea nedumerită se în-

treabă, cu neliniște, ce ni se pregătește pentru ziua de mâine.

În situațiunea aceasta, noul organ de publicitate va căuta, înainte de toate, să fie călăuză dreaptă și sinceră a simțimintelor țării.

»Naționalul« se va sili să contribuie la limpezirea situațiunii noastre politice, risipind nedumerirea, ucigătoare, care de atâtea luni, ne apasă sufletele, ne stinge entuziasmul, ne paralizază energiile.

Inspirându-ne numai de interesele Românilor, cari sunt în legătură indisolubilă cu dreptul la viață al Națiunilor, și discutând cu toată obiectivitatea cuvenită însemnatele probleme de guvernământ, ce stau înaintea noastră, »Naționalul« va conlucra la stabilirea și întărirea uni-rei sufletești a României.

Pretul unui exemplar 6 fileri.

am văzut totdeauna întruparea mândriei românești gata să se apere și să facă dreptate, față de Aceea care urmărește mai de aproape îndoielile, luptele și biruințele unei conștiinți severe și față de copiii Lor, născuți pe pământul nostru și crescuți în cultul tradițiilor românești.

După un nou ropot de aplauze, d. Iorga intră în tratarea subiectului său despre Regii merovingieni.

Clarificarea politicii externe a României în parlament

Joi au început debaterile în Camera și Senat în jurul mesagiului Tronului. Opoziția de sub conducerea d-lor Filipescu și Take Ionescu este hotărâtă a vorbi foarte deschis asupra politicii externe a României, și vrea să silească guvernul Brătianu să clarifice ceea ce se poate clarifica fără ver-o consecință gravă pentru interesele statului român.

Șefii opoziției sînt decisi ca la discuția mesagiului, atât în Camera cât și în Senat, să expună în mod clar situațiunea externă.

Așa în ședința de Vineri a Camerei, d. Take Ionescu a adresat o interpelare prim ministrului român, care se referă la chestiunea de ce România n'a intervenit când Serbia a fost atacată.

Prim ministrul Brătianu s'a sculat îndată și a declarat că nu va răspunde la această interpelare.

Când d. Take Ionescu a observat că aceasta înseamnă o desconsiderare a parlamentului, ca înainte ca să cunoști expunerea de motive a interpelării să declari că nu vei răspunde la ea, — d-nul Brătianu a observat că tocmai din considerație față de parlament, îi comunică înainte, ce are de gând să facă. Anunțarea interpelării d-lui Take Ionescu, indică clar ce va conține expunerea ei. De altfel și d. Take Ionescu era convins că nu va căpăta răspuns la interpelarea

sa. A anunțat-o totuși ca să facă atmosferă.

Majoritatea Camerei aplaudă pe prim ministrul.

În Senat prof. Toma Ionescu a adresat o interpelare, ministrului de război, întrebându-l ce măsuri are de gând să ia contra încercărilor de corupțiune în parte reușite asupra ofițerilor superiori români, de către agenți străini. Majoritatea Senatului a protestat contra acestei ofense aduse armatei române.

D. Brătianu, ministru de război, a răspuns foarte violent la aceasta interpelare. D-sa a spus:

— Ori cât partidele politice ar fi divizate prin pasiuni politice aprige — nu trebuie să uităm niciodată că onoarea armatei este bunul nostru comun. Avem un corp ofițeresc bine disciplinat, pătrunsă de convingerea datoriei lui față de tron și patrie. Nici odată datoria noastră n'a fost mai mare de a apăra armata noastră contra atacurilor.

Prof. Toma Ionescu s'a declarat mulțumit cu acest răspuns.

O declarație a regelui României asupra situației

»Precum se știe, d. Victor Eftimiu lucrează la o piesă de teatru, extrasă din un roman al reginei Maria.

Deunăzi, d. Eftimiu a citit la Curte piesa, în prezența suveranilor. A plăcut mult și s'a decis montarea ei. În acest scop d. V. Eftimiu a fost autorizat să plece la Berlin, pentru a pregăti montarea piesei și a comanda decorurile.

Cu această ocazie, poetul a exprimat — de față fiind și regele, — îndoielă dacă va mai putea fi montată piesa, înainte de intrarea României în război.

Suveranul, cu un zîmbet caracteristic, a spus:

— »Poți monta fără grijă piesa. Până după Aprilie vei tot avea timpul s'o reprezinți«.

»Secolo« că comitajii bulgari la Keneli, în regiunea dela granița sîrbo-bulgară, au fost înlocuiți de sentinele regulate, compuse dintr'un ofițer german cu opt călărași și de un ofițer bulgar.

La granița greacă, dela Dracos până la Cerna — s'a tras un cordon de soldați călări bulgari.

Linia de retragere franceză e amenințată de bulgari. La Valandovo e în curgere o bătălie aprigă.

»Biuroul Reuter« confirmă din isvor oficios grec că trupele anglo-franceze continuă retragerea spre frontul grecesc.

— Regele Nichita al Muntenegrului a publicat un manifest prin care invită populația să trateze ca frați pe sîrbii refugiați.

— Ziarul parizian »Temps« publică o telegramă din Scutari, după care un grup de șefi albanezi, contrarii lui Essad pașa — au plecat la Novibazar pentru a trata cu prințul Wied, ca să organizeze o mișcare contra lui Essad pașa.

— Se afirmă că Regele Petru și guvernul sîrb fiind invitați de guvernul italian — se vor refugia acolo.

Despre demersul ofensivei contra muntenegrenilor și contra trupelor anglo-franceze, rapoartele oficioase dela 10 Decembrie anunță:

Höfer, mareșal-locot.

Comunicatul german anunță:

La sud de granița de nord a Muntenegrului luptele de urmărire continuă. Armata generalului Kövess a prins în ultimele două zile 1200 prizonieri. La armata generalului Gallvitz nu s'a întâmplat nimic deosebit.

Trupele bulgare au luat dela englezi la sud de Șhumița 10 tunuri.

Șeful Statului major.

De pe frontul rusesc nu-i nimic deosebit de semnalat, decât lupte de patrulare.

Cronicarul militar rus Menschikov, făcând o descriere a situației de pe frontul rusesc, constată că ar fi greșit să se considere că s'a produs acum o schimbare în favoarea Rusiei, numai fiindcă ofensiva germană a încetat vremelnic. Este deja un vechi obicei german — ca ce-i cucerit să fie păstrat. Cele 15 guvernăminte rusești cucerite de germani, sînt foarte potrivite pentru o apărare temeinică. Germanii au făcut acolo lucrări de întărire extrem de puternice. Și 'n timpul ernei e de așteptat o reluare a ofensivei germane. Și 'n primăvară e cu atât mai sigură. Rusia a pierdut două cincimi din regiunea ei industrială. Germania a putut proceda în războiul acesta în chip foarte cruțător cu materialul ei de oameni, numai fiindcă a prefăcut acest război într'un război de mașine. Ar fi greșit să se creadă că germanii au fost slăbiți de războiul balcanic prin cele câteva sute de mii de soldați trimiși acolo. Tot frontul francez a rămas însă neschimbat în favoarea germanilor în cele 16 luni de război.

MERSUL RĂZBOIULUI

Un cordon germano-bulgar la granița Greciei

— Succesele Bulgarilor în lupta contra trupelor Ententei din Macedonia. — Care e situația militară a Rusiei. — O zi mai liniștită pe frontul italian. — Albanzii și principele Wied. — Ce face Grecia. — Luptele turcilor. —

Pe când în Muntenegru urmează luptele de urmărire contra trupelor sîrbomuntenegrene — se desfășură în colțul de sud-est al Macedoniei sîrbești bătălia decisivă între trupele Ententei și cele bulgare. Armata bulgară silește în chipul cel mai energic armata anglo-franceză să se retragă mereu. Până acum trupele Ententei nu numai că au fost silit să părăsească pozițiile lor dela Demir-kapu, ci și acelea dela stația liniei ferate Strumița (a nu se confunda cu orașul cu acelaș nume, care e la 20 km. la nord, pe teritoriu bulgar), pe drumul ce duce la Salonic, între Davidovo și Mirovce. Se poate dar prevedea că trupele anglo-franceze vor continua retragerea

și pe teritoriul grecesc. Chiar știri din isvor englez anunță că atacurile bulgare contra frontului anglo-francez din Macedonia — au un caracter foarte serios, mult mai grav, decât la început.

Forțele bulgare devin pe acel front zi de zi tot mai numeroase și sînt prevăzute cu tunuri foarte bune.

Pozițiile anglo-franceze sînt zdruncinate de o grindină de proiectile bulgare și de un atac de baionetă irezistibil. De Duminecă, bulgarii caută să producă o înfrângere în deosebi forțelor engleze. Englezii au și fost siliți să se retragă din pozițiile lor principale.

Corespondentul de război italian, Magrini, telegrafiază din Salonic ziarului

LUPTELE DIN APUS

— Evenimente neînsemnate pe frontul francez. — Conferințele de război ale Ententei. — Călătorii și misiuni militare. —

De pe frontul francez, comunicatul german dela 10 Dec. anunță că atacuri cu granate de mână din partea francezilor contra noilor poziții germane pe înălțimea 193 la nord-est de Souain — au fost respinse. Altfel, din cauza ploii torrențiale nu s'a întâmplat nimic nou.

— Lordul Kitchener și secretarul de stat englez dela externe au sosit la Paris, pentru a se consfătui cu guvernul francez. A mai sosit la Paris și o misiune de marină rusă, cu 8 ofițeri în frunte cu amiralul Russin, șeful statului major al marinei rusești.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— O zi mai liniștită pe frontul italian. — Partide opoziționale contra guvernului Salandra. —

Pe frontul dela Isonzo, italienii și-au pierdut avântul în atac. Trupele italiene suferă mult acolo din cauza ploilor cari continuă de câteva zile.

În schimb în Tirol, italienii atacă pozițiile fortificate austro-ungare între Lardare și Riva — dar n'au avut nici un succes ci numai pierderi.

Raportul lui Höfer dela 10 Dec. anunță următoarele de pe frontul italian:

În ținutul de pe coastă a domnit erili liniște, afară de câteva acțiuni mai mici de artilerie și infanterie.

Activitatea dușmanului în regiunile întărite dela Lardaro și Riva continuă. După amiază infanteria italiană a atacat pozițiile noastre dela muntele Fies și la apus, între Cehiese și valea Conceil. — Atacurile acestea au fost respinse cu grele pierderi pentru italieni.

Höfer, mareșal locot.

— Din Roma se anunță că la desbaterea bugetului și politicii de dări, Camera italiană pune o serioasă opoziție guvernului Salandra. Sînt prezintate numeroase interpelări contra măsurilor luate de guvern. Deputații socialiști relevă indiferența guvernului italian contra speculatorilor cu alimente.

— În Camera italiană, secretarul ministerului de externe, Borsarelli a declarat că între Germania și Italia s'au rupt numai relațiile diplomatice, așa că nu s'au luat măsuri speciale contra supușilor și proprietăților germane în Italia.

Tratativerle Ententei cu Grecia

»Agence d'Athenes« biroul oficios grec anunță că guvernul Sculidis a răspuns într'un ton tot atât de amical la demersul amical al Ententei, în care răspuns se reînnoiesc asigurările date.

Consiliul de război al Ententei a decis ca n'ni un caz să nu renunțe la expediția din Balcani. Din Salonic lipesc de două zile ori-ce știri telegrafice

în Germania, ceia ce îndreptățește presupunerea că Ententa a luat asupra-și administrarea Salonicului. Se afirmă că două diviziuni engleze au început să debarce la portul grecesc Kavalla. Trupele anglo-franceze întăresc pozițiile lor de pe linia Gevgheli, Dorian, Salonic.

Ziarele din Elveția anunță că Joffre va pleca pe frontul balcanic.

TURCIA ȘI DUȘMANII EI

— Luptele dela Dardanele, Caucaz și Mesopotamia. —

Comunicatul turc anunță că la Dardanele, în regiunea Anaforta, bateriile dușmane au deschis focul în diferite direcțiuni. Artileria turcă a răspuns distrugând concentrările de trupe dușmane și alungând Vapoarele de transport ancorate la Kemigli. La Ariburnu au loc lupte aprige cu bombe. La Sedil Bahr, focul intensiv al artileriei turcești a distrus depozitele de munițiuni dușmane. La 8 Decembrie, artileria turcă a prăbușit un aeroplan englez, care a ars împreună cu aviatorul.

În Mesopotamia rezistența englezilor slăbește. Cele 6 aeroplanuri capturate de la englezi sînt folosite acum de turci contra englezilor.

Un atac rusesc contra pozițiilor turcești în Caucaz la Alaskert a fost respins.

Din Parlamentul ungar

— Ședința dela 10 Decembrie —

Și'n ședința de Vineri a continuat debaterile în jurul bugetului provizor. — Din partea opoziției au vorbit deputații Szterenyi, Săgy, croatul Hviljanvic, Carol Huszar și Krolopp — iar din partea guvernului, ministrul de finanțe Ion Teleszky.

Puțin interes pentru populația muncitoare

Fostul secretar de stat Szterenyi luând cuvîntul a spus:

— Nici războiul n'a produs o schimbare în relele politicii interne. Nu există nimeni care să se intereseze de nevoile populației muncitoare. La furnizările pentru armată, industria ungară e foarte puțin luată în considerare. Citim în placatele guvernului că e lipsă de metal pentru trebuințele războiului, și totuși stau nefolosite în Ardeal două mine de cupru.

Războiul ne costă până acum 6 și jumătate miliarde. Dacă războiul va dura doi ani cheltuelile noastre se vor urca la 13 miliarde. Vor urma după război vremuri grele. O politică agrară democratică ar putea aduce frumoase succese. Proprietățile bisericești ar putea fără violarea proprietății să fie puse la dispoziția micilor agricultori. Chiar bisericești s'ar aduce prin aceasta un serviciu. Pentru așa un scop guvernul ar trebui să ia cele 125 milioane ce le-a prevăzut pentru centrala institutelor financiare.

Ministrul de finanțe apără politica guvernului

Dr. Ioan de Teleszky, ministrul de finanțe luind cuvîntul constată că deputatul Szterenyi a înșirat numeroase lipsuri ale vieții noastre economice în timpul războiului — și a făcut răspunzător pe guvernul ungar pentru toate aceste lipsuri. Se înțelege că la noi ca și la celelalte state în război sînt multe rele pe terenul economic și de sigur că nici guvernul n'a făcut totul ce s'ar fi cuvenit să facă un guvern, judecat după considerații ideale. Și măsurile guvernului poarta vina pentru unele apaiții triste. Dar Ungaria nu stă singură în lume cu asemenea mizerii ale războiului ci și celelalte state. Deputatul Szterenyi a vorbit de adânci nemulțumiri ce domnesc în țară, din cauza măsurilor greșite ale guvernului pe teren economic. Dar fapte precise n'a indicat, ci a făcut numai generalități. Acuzări de acestea fără argumente contribuie mai mult la creșterea nemulțumirii — decât dacă ar fi adus dat concrete. Administrația ungară a săvârșit o muncă colosală în acest război. Deși corpul funcționarilor a fost redus — a desfășurat totuși o activitate extraordinară.

Minele de cupru din Ardeal, produc într'un an atîta cupru, cât are nevoie armata într'o singură zi. Darea de venit n'a fost lărgită și asupra societăților pe acțiuni, fiindcă reforma dărilor nu-i încă realizată. Birul asupra câștigurilor de război trebuie de aplicat nu numai asupra furnizorilor armatei, ci și asupra tuturor celor cari în timpul războiului au realizat câștiguri cari depășesc măsura normală. Dar la agricultori, cu mult mai greu se poate stabili decât la industriași ce câștiguri au realizat în război.

Ministrul de finanțe nu voiește să facă profetii asupra viitorului, dar precum războiul a adus surprize pe câmpul de luptă, așa va aduce surprize și mai mari pe terenul economic. D-sa ia apoi apărarea marilor bănci, cu ajutorul cătorora s'a putut realiza împrumuturile de război.

Croații

prin glasul deputatului Guido Hreljanovic declară că vor vota bugetul, după ce contele Tisza a dat asigurări croaților că în emblema monarhiei va fi reprezentată Croația, conform drepturilor ei constituționale.

După război epoca reformelor

Deputatul opozițional Săghy cere protecțiune mai mare din partea statului pentru soldații și familiile lor.

Deputatul C. Huszar spune că Ungaria tinără care luptă acum în tranșee nu va mai fi mulțumită cu actuala stare de lucruri și va crea cu toate mijloacele o Ungarie nouă. Cu drept cuvînt trebuie de aceea să cerem ca după război să vie epoca reformelor. Deputatul Huszar arată că la Belgrad nu s'a dat voie să se arboreze steagul național ungar și că ungurii sînt nedreptățiți. Cere cu căldură introducerea votului universal, pentru ca parlamentul să fie pus sub controlul masselor largi.

Știrile zilei

Adio franzelelor!

Din 10 Dec. c. nu se mai îngăduie în toată țeara vânzarea de franzele.

Vezi franzele se dur

Din ultima acum imbuc

Adio scumpe durdulii

Când veți veni, veți reveni?

Timp de războaie e acum

Franzele adio, și bun drum.

Când veți veni iar pe la noi

Veniți n'pace nu n' război.

P. S. Sa. Episcopul Lugojului

Dr. Traian Frențiu, după ce a petrecut trei săptămâni la Budapesta și 4 zile la Viena s'a întors la reședința Sa. P. S. Sa a avut de rezolvat importante chestiuni în cele două Capitale ale Monarhiei, chestiuni în legătură cu soarta diecezei Lugojului, care dieceză a găsit în noul episcop, un cald ocrotitor, un energie și activ apărător al intereselor ei.

Di dr. Teodor Mihali

Împreună cu doamna, a plecat ieri seara din Budapesta.

Dintre deputații partidului național român, numai părintele protopop al Bradului, Vasile Damian a rămas în Budapesta.

Răvaș de pe frontul sîrbesc

Dela sergentul român, Constantin Pușchița, un devotat abonat al ziarului nostru, actualmente înrolat în regimentul 1 de glotași din Orșova, care regiment staționează în orașul sîrb Krusevac, primim următoarele rînduri interesante:

Stimate d-le Redactor!

În numele abonaților ce i-ați avut în Orșova dela comp. 3, și în numele tuturor românilor de la plutonul meu, Vă rog să ne trimiteți foaia D-voastră, căci aci, în inima Serbiei, unde suntem nu auzim absolut nici o știre nici de acasă și nici de pe câmpul de luptă. Vă puteți închipui cât ne vine de greu în astfel de împrejurări. — De când am trecut Dunărea adresa ni s'a schimbat de trei ori. De aici deduc că nu primim nici o scrisoare. — Pe lângă că, ne-ați face un serviciu mare, am avea și o deosebită plăcere de a ceti știri din Patrie, eventual chiar din satele noastre. Cred d-le Redactor, după cum vă știu de bărbat vrednic care și iubeste neamul că nu ne veți refuza rugămîntea. Nu-i așa? Vă mulțumesc anticipat. De altcun o ducem binîșor. Suntem la o depărtare considerabilă de linia de foc, în orașul Krusevac. Pagubele ce și-au făcut Sărbii în retragerea lor grabnică întrec înzecit pe acelea ce le-am fi făcut noi luptându-ne cîștit.

Cu stimă

CONST. PUȘCHIȚA, zugsf.

Deputat ungar întors din captivitatea franceză

Deputatul ungar Lehel Hedervary care dela izbucnirea războiului a fost reținut în Franța ca prizonier civil împreună cu colegul său, deputatul Barnabas Buza, a sosit azi la Viena cu un transport de invalizi. Hedervary a intervenit la ministrul de externe comun să ia măsuri și pentru eliberarea deputatului Buza, care actualmente se află internat la Lyon.

Donația dlui șef-inginer Ioan Onciu

D-l Ioan Onciu, fost timp îndelungat membru devotat al comitetului nostru parochial, actualmente inginer-șef la fabrica din Vihnye-Peszerény, a donat pentru fondul zidirii bisericii noastre două acții din împrumutul de războiu în valoare de 200 coroane.

Este un fapt al omului totdeauna iubitor al neamului și legii lui.

Agresiune împotriva poezilor Goga și Esca

Citim în »Adevărul« dela 8 Dec. st. v.: În cafeneaua Imperial din București, pe la orele 7 seara, pe când mai mulți români transilvăneni printre cari d-nii O. Goga și Aurel Esca se aflau la o masă, au intrat în cafenea trei indivizi, îndreptându-se spre masa transilvănenilor — fără să zică o vorbă au încercat să-i lovească. Unul din ei a reușit să dea

d-lui Esca un pumn în ochiul stîng, dar imediat au sărit ceilalți consumatori din berărie, au pus mîna pe bătăuși și i-a dus la poliție. Cei trei bătăuși au spus că sunt muncitori și că au făcut o prostie... Prefectul de poliție d. Corbescu, — conduce în persoană ancheta.

Mackensen la Viena

Feldmaresalul german Mackensen, care a dus la bun sfîrșit ofensiva contra Serbiei, a sosit la Viena, unde s'a prezentat în audiență la monarhul Francisc Iosif, ca să-i mulțumească pentru distincția ce-i-a acordat-o prin decernarea bilitantelor pentru crucea militară pentru merit. Mackensen a fost reținut de monarh la un di-neu, la care au mai participat și alți 22 militari superiori.

Făina albă nu se mai vînde la Budapesta

Începînd cu ziua de azi, engrosiștilor — în schimb se va vînde numai pîne albă. Dela 19 Decembrie, prețul făinei de gătit se va reduce dela 66 fileri la 58 fileri de klgr. Acei negustori și băcani cari mai dispun încă de făină albă, o pot vînde încă publicului până la finele lui Decembrie, cu 60 fileri klgr. în loc de 66 fileri.

70.000 sîrbi cer adăpost în Anglia

»Vossische Zeitung« află din Amsterdam: Mai mulți miniștri și deputați sîrbi au cerut guvernului englez să dea adăpost în Anglia la 70.000 sîrbi, femei, copii și bolnavi, cari s'au refugiat în Albania și Muntenegru. Guvernul englez a răspuns că nu e în măsură să satisfacă această cerere, de oarece întretine deja mii de belgieni în aceeași situație.

Ce se crede despre pace**— O anchetă printre oamenii politici din toată țările —**

Un redactor al lui »Newyork Times« a întreprins o anchetă, referitor la ce cred oamenii politici din toate țările despre pace și despre zvonurile cari circulă cu privire la începerea tratativelor:

Președintele Wilson spune că el do-rește ca pacea să se încheie cât mai curînd. Are speranța că, în urma intervenției Statelor-Unite și a Spaniei, pacea să se poată încheia. Zvonurile cari circulă sînt tendențioase.

Bryan crede că pacea nu se va încheia așa de repede precum se crede. După dînsul este o mare greșală că statele neutre ajută cu munițiuni și materiale necesare războiului, pe aliați. Dacă aceste ajutoare s'ar refuza, un prim pas spre pace ar fi făcut.

Nu crede în veracitatea zvonurilor de pace cari circulă.

Roosevelt spune că încheierea păcii în împrejurările de acum însemnează un non zenz și n'ar aduce Europei o situație durabilă.

Clemenceau spune că nu se poate pronunța. Nu s'a făcut și nici nu s'a primit din partea Franței nici o propunere de pace. Franța va continua însă războiul până la victoria finală.

Giolitti crede că este prea de vreme să se vorbească de pace. Războiul este abia la început. Paceă vor dicta-o în-

vingătorii, iar cei învinși vor trebui s'o primească fără nici o opunere.

Sir Edvard Grey spune că pacea se va încheia la Londra. Acum este prematur să se vorbească despre ea. Crede că cine a inventat zvonurile de pace le-a făcut din dorința de a o încheia. Anglia nu poate începe tratativele de pace, până ce nu va fi biruitoare.

Caillaux speră că pacea va veni în curînd. Acum ea s'ar încheia fără învinși și fără de învingători, ci numai prin o mică rectificare de granițe între statele beligerante.

Von Jagow, desminte știrile lansate de presa anglo-franceză, cum că Germania ar fi făcut propuneri de pace. Paceă o va hotărî victoria armatelor.

Contele Berchtold crede în victoria puterilor centrale, cari nu vor putea fi învinse. Armatele anglo-franceze n'au disciplina și n'au exercitiul celor austro-germane. — Războiul de până acum a fost al armatelor. Dacă pacea se va încheia acum, după cum se aude, va învinge cel care are armata diplomatică mai tare. La masa verde, luptele se vor da cu tot aceeaș încetineală, ca și în luptele din tranșee.

Nu poate crede că puterile centrale ar fi propus pacea.

Papa în diferitele declarații făcute, recunoaște necesitatea încheierii păcii. El își va lua din nou însărcinarea unui nou demers pe lingă beligeranți. Crede că va isbuti ca pacea să se încheie cît mai curînd.

Redactorul ziarului american termină spunînd că încheierea păcii este problematică. Puterile Impătritei ca și acele centrale cred fiecare în victoria armatelor lor.

Trup și fire

Ca și trupul nostru haina
Il îmbracă 'ntotdeauna
Să-l ascundă, ah! și firea
Ni-o acoperă — minciuna.

Editor și redactorul responsabil: D. Birăuțiu
Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilka-utca 31.

Servitor

român, care vorbește și limba maghiară, în vîrstă dela 20 ani în sus, află serviciu la tipografia noastră cu plată de 20 coroane la săptămână.

Cine vrea să ocupe acest loc să scrie ori să se prezinte în persoană la

ADMINISTRAȚIA

„Foaia Poporului Român“
Budapesta, VII., Ilka-u. 36

Gaut un ucenic (șegârt)

în prăvălia mea de manufactură, galanterie, băcănie și ferărie. Să se adreseze numai cu atestat bun școlastic. — Cu stîmă CORNELIU VERESIU, Végsszentmihály. (Torontal megye).